

1 Kakšni so stroški sodnih postopkov in kdo jih običajno nosi?

Če vam svetuje ali vas zastopa odvetnik, je upravičen do nagrade za opravljeno delo, njena višina pa je v veliki meri odvisna od vrednosti zadeve. Če je zadeva predložena sodišču, nastanejo tudi sodni stroški. Ti stroški ne vključujejo zgolj taks in izdatkov sodišča, temveč tudi stroške, ki jih mora stranka, ki potrebuje pravno pomoč, kriti, če želi opraviti dejanje, ki ga zahteva sodišče, ali stroške, ki so potrebni za vložitev ustrezne tožbe ali odgovora na tožbo. Stranka, ki ne potrebuje pravne pomoči, te stroške običajno krije sama. Če sodišče odloči v njeno korist, ji stroške povrne nasprotna stranka.

2 Kaj točno je pravna pomoč?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem (*Beratungshilfe*) in pravno pomočjo (*Prozesskostenhilfe*).

Pomoč s pravnim svetovanjem in zastopanjem **zunaj** sodnih postopkov (pravno svetovanje) se osebam, ki jo potrebujejo, zagotavlja v skladu z zakonom o pravnem svetovanju in zastopanju za državljane z nizkimi dohodki (*Gesetz über Rechtsberatung und Vertretung für Bürger mit geringem Einkommen (Beratungshilfegesetz)*).

Osebam, ki potrebujejo pravno pomoč, se ta v skladu s predpisi, ki jo urejajo, zagotovi za **sodelovanje v sodnih postopkih**.

3 Ali sem upravičen do pravne pomoči?

Pravno svetovanje ali pravna pomoč se dodeli, če oseba, ki zaprosi za pravne storitve, zaradi svojega osebnega in materialnega položaja (potreba) ne more sama zbrati potrebnih finančnih sredstev in nima drugih razumnih možnosti za pridobitev pomoči (npr. zavarovanje pravnega varstva, svetovanje s strani združenja najemnikov ali sindikata itd.).

Poleg tega načrtovana tožba za zaščito njenih pravic ne sme biti neutemeljena. Če se pravna pomoč dodeli, mora imeti načrtovana tožba ali odgovor na tožbo tudi zadostne možnosti za uspeh. Sodišče, ki odloča o vlogi za pravno pomoč, mora na podlagi prosičeve predstavitve dejstev in razpoložljive dokumentacije proučiti, ali je njegovo pravno stališče pravilno ali vsaj dokazljivo, ter mora biti glede na dejstva prepričano, da bo lahko predložil dokaze. Če so pravni pogoji izpolnjeni, je zadevna oseba upravičena do pravnega svetovanja ali pravne pomoči.

4 Ali se lahko pravna pomoč dodeli v vseh sodnih postopkih?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Pravno svetovanje (ki zajema svetovanje in po potrebi zastopanje) se odobri v civilnih zadevah, ki vključujejo delovno, upravno, ustavno in socialno pravo. V zadevah na področju kazenskega in upravnega prava je zagotovljeno le svetovanje. V zadevah, v katerih je treba uporabiti zakonodajo drugih držav, se pravno svetovanje odobri, če je dejansko stanje v zadevi povezano z Nemčijo. Za zadeve na področju davčnega prava se pravno svetovanje ne odobri. Pravna pomoč se dodeli za vse vrste postopkov v civilnih sporih, za nepravdne postopke in postopke pred delovnim, upravnim, socialnim ali davčnim sodiščem (*Arbeitsgericht, Verwaltungsgericht, Sozialgericht* ali *Finanzgericht*). Ne prejmejo pa je obdolženci v kazenskem postopku in dolžniki v stečajnem postopku. Predpisi o zagovornikih po uradni dolžnosti vsebujejo izčrpane posebne določbe za obdolžence v kazenskem postopku. Dolžnikom v stečajnem postopku se lahko odloži plačilo stroškov postopka.

5 Ali obstajajo posebni postopki za nujne primere?

Taki posebni postopki ne obstajajo; obstoječe možnosti za pridobitev pravnega svetovanja in pravne pomoči zajemajo tudi nujne primere.

6 Kje lahko dobim obrazec za vlogo za pravno pomoč?

Obrazce vlog za pravno svetovanje in pravno pomoč lahko pridobite pri lokalnih sodiščih (*Amtsgerichten*) in odvetnikih.

7 Katere dokumente je treba priložiti obrazcu za vlogo za pravno pomoč?

Potrebne podatke o dohodkih je treba verodostojno dokazati s predložitvijo ustreznih dokumentov (npr. plačilnih list ali najnovejše davčne odmere v primeru samozaposlenih oseb).

8 Kje lahko vložim vlogo za pravno pomoč?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Vloga za pravno svetovanje se vložijo pri lokalnem sodišču, na območju katerega ima oseba, ki zaprosi za pravne storitve, stalno prebivališče (kraj bivanja). Če ta oseba nima stalnega prebivališča v Nemčiji, je pristojno tisto lokalno sodišče, na območju katerega se pojavi potreba po pravnem svetovanju. Za tovrstno pomoč se lahko obrnete tudi neposredno na odvetnika. V tem primeru morate pri lokalnem sodišču naknadno vložiti potrebno vlogo.

Vlogo za pravno pomoč morate vložiti pri tistem sodišču, pri katerem že poteka ali se bo začel postopek, v zvezi s katerim prosite za pomoč. To sodišče (in ne na primer organ socialnega varstva) prouči vlogo in odloči, ali so izpolnjeni pogoji za dodelitev pravne pomoči.

9 Kako izvem, ali sem upravičen do pravne pomoči?

Informacije o pravnem svetovanju in pravni pomoči je mogoče dobiti pri lokalnih sodiščih in odvetnikih.

10 Kaj moram storiti, če sem upravičen do pravne pomoči?

Če ste upravičeni do pravnega svetovanja ali pravne pomoči, morate izpolniti ustreznimi obrazec, priložiti potrebno dokumentacijo in vse skupaj predložiti uradu, navedenemu v točki 8.

11 Če sem upravičen do pravne pomoči, kdo mi izbere odvetnika?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Osebi, ki zaprosi za pravne storitve, lahko pravno svetovanje zagotovi odvetnik, ki ga izbere sama. V zveznih deželah Bremen in Hamburg tako svetovanje zagotavljajo javni centri za pravno pomoč. Odvetniki imajo dolžnost zagotoviti pravno svetovanje; zahtevo za tako obliko pravne pomoči lahko zavrnejo le v posebnih primerih, če za to obstajajo pomembni razlogi.

Tudi v primeru pravne pomoči si lahko odvetnika prosto izberete. Stranka v postopku mora izbrati odvetnika, ki je pooblaščen za njeno zastopanje na sodišču. Predsednik sodišča dodeli odvetnika le, kadar zadevna stranka ne more najti odvetnika, ki bi jo bil pripravljen zastopati.

12 Ali pravna pomoč krije vse stroške postopkov?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Odvetnik je upravičen do nagrade v višini 10 EUR, ki mu jo mora plačati oseba, ki ji zagotovi pravno svetovanje, čemur pa se lahko glede na okoliščine zadevne osebe odpove. Različni sporazumi v zvezi s plačilom so nični. Odvetnik prejme preostalo nagrado iz državne blagajne.

V primeru pravne pomoči se krijejo vsi stroški postopka, razen stroškov stranke v postopku, ki niso bili potrebni za zaščito njenih pravic. Stranka, ki potrebuje pravno pomoč, nima nobenih nadaljnjih stroškov.

13 Če sem upravičen le do omejene pravne pomoči, kdo nosi preostale stroške?

Če so zahteve za pravno pomoč izpolnjene, nima stranka v postopku nobenih drugih stroškov. Dodelitev pravne pomoči pomeni, da se krijejo vsi potrebni stroški postopka. Če je stranka v postopku finančno sposobna prispevati del svojih dohodkov k stroškom postopka, mora ustrezno vsoto obročno odplačati v državno blagajno, iz katere so se krili navedeni stroški.

14 Ali zajema pravna pomoč tudi pravna sredstva?

Dodelitev pravne pomoči ne pomeni samodejnega kritja vlaganja pritožb. Kritje stroškov se konča s pravnomočno odločbo sodišča, ki je odločalo o zadevi. Vendar lahko znova zaprosite za pravno pomoč v pritožbenem postopku. Pritožbeno sodišče prouči, ali stranka še vedno potrebuje pomoč, ali pritožba ni neutemeljena in ali ima možnost za uspeh. Če so ti pogoji izpolnjeni, je stranka v postopku upravičena do pravne pomoči.

15 Ali se lahko pravna pomoč odvzame pred koncem sodnega postopka (ali celo prekliče, ko je postopek že zaključen)?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Pravno svetovanje se lahko odvzame, če temelji na lažnih podatkih, ki jih je zagotovila stranka, ki je zaprosila za pravne storitve.

Pravna pomoč se lahko odvzame le v naslednjih okoliščinah:

če je bila pomoč pridobljena pod pretvezo na podlagi nepravilnih podatkov o sporu,

če so bili predloženi nepravilni podatki, da bi se izpolnile subjektivne zahteve za dodelitev pomoči, izjave pa niso bile dane,

če zatrjevani osebni in materialni položaj ni resničen,

če oseba zamuja s plačili obrokov.

16 Ali lahko zavrnitev pravne pomoči izpodbijam?

V Nemčiji razlikujejo med pravnim svetovanjem in pravno pomočjo (glej vprašanje 2 zgoraj).

Zoper odločitev lokalnega sodišča o zavrnitvi vloge za pravno svetovanje lahko vložite pritožbo (*Erinnerung*).

Prosilec lahko v primeru zavrnitve vloge za pravno pomoč v enem mesecu vloži takojšnjo pritožbo (*sofortige Beschwerde*) zoper odločbo sodišča, če vrednost spora v postopku v glavni stvari presega 600 EUR. Če vrednost spora v postopku v glavni stvari ne presega 600 EUR, je pritožba dopustna le, če je sodišče zavrnilo dodelitev pravne pomoči zgolj na podlagi zahteve, ki se nanaša na osebni in materialni položaj.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu https://www.bmjv.de/DE/Startseite/startseite_metaNav_node.html.

Zadnja posodobitev: 22/06/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvornika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.